

Gümrük Müşavirleri

Gümrük Müşaviri kimdir?

Gümrük müşavirleri, gümrüklerdeki işlemlerinizi yapan temsilcilerinizdir. Gümrük işlemlerinizi kendiniz yapabileceğiniz gibi, sizi temsilen bir gümrük müşavirinin yapması da mümkündür. Gümrük Kanunu size, tüm gümrük işlemlerinizi sizin adınıza takip etmek üzere bir temsilci seçme hakkı verir. Gümrüklerde uygulanan kanun, yönetmelik, tebliğ ve genelgeler karmaşık bir kurallar bütünü oluşturduğundan, bu kurallar hakkında yeterli bilgisi olmayan kişilerin gümrük işlemlerini bir temsilcinin yapması kolaylık sağlayacaktır. Gümrük müşavirleri, belirli koşulları sağlayarak bu unvanı almaya hak kazanmış olan meslek mensuplarıdır. Sizin temsilciniz olarak ve kendilerine tanınan kanuni yetkiler çerçevesinde gümrük mevzuatı gereğince yapmanız gereken işlemleri yaparlar.

Gümrük müşavirliği mesleğine dair ilkeler ve esaslar Gümrük Kanunu ile belirlenir. Gümrük Müşavirleri ile ilgili kanun maddeleri hakkında bilgi almak isterseniz, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 5., 227., 228., 229., 230. ve Geçici 6. maddelerini inceleyebilirsiniz.

Kimler Gümrük Müşaviri olabilir?

Gümrük müşaviri olabilmek için yerine getirilmesi gereken koşullar Gümrük Kanunu ile belirlenir. Buna göre, medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olan ve kamu haklarından mahrum bulunmayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, belirli koşulları sağlamaları halinde, önce Gümrük Müşavir Yardımcısı, daha sonra da Gümrük Müşaviri olabilirler. Gümrük Müşavir Yardımcısı ve sonra Gümrük Müşaviri olabilmek için öncelikle kişinin, dikkatsizlik ve tedbirsizlik sebebiyle işlenen suçlar olan taksirli suçlar hariç olmak üzere, Kanun'da sayılan belirli suçlardan hüküm giymemiş olması gerekir. Ayrıca, ceza veya disiplin soruşturması nedeniyle menuriyetten çıkarılmış olan kişilerin gümrük müşavir yardımcısı/gümrük müşaviri olması mümkün değildir. Bunları izleyen iki diğer önemli koşul, gümrük müşavir yardımcılarının görmeleri gereken eğitim ve yapmaları gereken staj ile ilgilidir. Gümrük Müşavir Yardımcısı olabilmek için aranılan eğitim şartı Gümrük Kanunu'nun 227. Maddesi ile belirlenmiş bulunmaktadır. Buna göre, Gümrük Müşavir Yardımcısı olabilmek için, Kanunla belirlenen diğer koşulları sağlamanın yanı sıra, hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi, siyasal bilgiler ve endüstri mühendisliği dallarında eğitim veren fakülte ve yükse okullardan veya denkliği Yüksek Öğretim Kurumunca tasdik edilmiş yabancı yüksek öğretim kurumlarından en az lisans seviyesinde mezun olmak veya diğer öğretim kurumlarından lisans seviyesinde mezun olduktan sonra yukarıda belirtilen bilim dallarından lisans üstü seviyede diploma almış olmak ya da ön lisans eğitimi veren gümrük, dış ticaret ve Avrupa Topluluğu konularında uzmanlık programı olan meslek yüksek okullarından mezun olmak gereklidir. Bu koşulları sağlayan kişilerin bir gümrük müşavirliği şirketinde stajyer olarak 1 yıl staj görmesi zorunludur. Gümrük müşaviri olabilmek için, Kanunla belirlenen diğer koşulları sağlamanın yanı sıra, hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi, siyasal bilgiler ve endüstri mühendisliği dallarında eğitim veren fakülte ve yükse okullardan veya denkliği Yüksek Öğretim Kurumunca tasdik edilmiş yabancı yüksek öğretim kurumlarından en az lisans seviyesinde mezun olmak gereklidir. Diğer taraftan, Gümrük Kanunu bakanlık personeline Gümrük müşavir yardımcısı ve Gümrük müşaviri olmak için bazı haklar tanımıştır. Stajını tamamladıktan sonra gümrük müşavir yardımcılığı sınavında başarılı olarak gümrük müşavir yardımcısı olan ve bundan sonra en az 2 yıl süreyle bir gümrük müşavirinin yanında gümrük müşavir yardımcısı olarak çalışan kişiler, diğer şartları da taşımaları durumunda, gümrük müşavirliği sınavına girebilirler. Bir ve iki yıllık staj ve çalışma süreleri hesaplanırken SGK'dan alınmış olan hizmet dökümlerinde yer alan süreler dikkate alınır. Farklı yerlerde çalışılan sürelerin tamamı hesaplamaya dahil edilir. Aynı anda iki farklı müşavir yanında yapılan çalışmalardan sadece biri hesaplamaya ilave edilir. Ticaret Bakanlığı tarafından yılda bir kez yapılan Gümrük Müşavirliği sınavında başarılı olan Gümrük Müşavir Yardımcıları, Gümrük Müşaviri olmaya hak kazanırlar. Gümrük Müşavirliği sınavına girecek kişilerin, yukarıda belirtilen ve sınava giriş şartı olarak aranan koşulları, sınavın açıldığı yıl başı itibarıyla sağlamaları gerektiğini hatırlatmak isteriz. Gümrük Müşavirliği sınavında başarılı olan kişilere bu kişilere bu mesleği yapabileceklerine dair bir izin belgesi verilir. Bunlardan başka, yine Gümrük Kanunu uyarınca, gümrük müşavirlerinin kanunda öngörülen faaliyetlerini yapmalarına engel hastalıklarının bulunmaması gereklidir. Bu konuda tereddüt edilmesi halinde, Ticaret Bakanlığı tarafından tam teşekküllü resmi sağlık kurumlarından sağlık raporu istenebilir.

Gümrük Müşavirliği hakkında bilmeniz gerekenler

Gümrük Kanunu uyarınca ve istisnalar hariç olmak üzere, gümrük idarelerinde sizi temsil edecek olan gümrük müşavirinin Türkiye'de yerleşik olması gereklidir. Gümrük müşavirinizi seçip temsilciniz olarak belirledikten sonra, kendisi artık sizin adınıza gümrük beyannamesi doldurabilir ve imzalayabilir. Gümrük mesleğinin vakar ve onuruna aykırı fiil ve hareketlerde bulunan; görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan; görevinin gerektirdiği güveni sarsıcı hareketlerde bulunan; görevini bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapmayan meslek mensupları hakkında, durumun niteliği ve ağırlık derecesine göre uyarma, kınama, geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma ve meslekten çıkarma cezaları verilebilir. Disiplin cezaları ile ilgili olarak Gümrük Kanunu'nda ayrıntılı düzenlemeler vardır. Türkiye genelinde mesleklerini icra eden gümrük müşavirleri İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, ve Mersin Gümrük Müşavirleri Demeklerinin çatısı altında meslek birliklerini kurmuş bulunmaktadır. Gümrük Müşavirleri ile ilgili daha detaylı bilgileri bu demeklerden temin edebilirsiniz. Gümrük müşavirleri demeklerinin internet sayfalarını ziyaret ederek bu konuda daha fazla bilgiye ulaşabilirsiniz. Ticaret Bakanlığı, gümrük müşavirinize ödeyeceğiniz ücretin alt sınırını belirler. Bu ücret tarifesi Bakanlık tarafından her yıl güncellenir. Gümrük Müşavirlerinin güncel ücret tarifelerini Ticaret Bakanlığı'ndan temin edebilirsiniz.

Not: Bu sayfada yer alan metinler, görseller ve videolar, yalnızca bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, gümrük ve dış ticaret mevzuatı hükümleri yerine geçmez. Bu sayfada yer alan bilgilerle ilgili yasal düzenleme; 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve bu Kanuna bağlı ikincil mevzuat'ta yer almaktadır.